B.A. (Honours) Semester -II Examination, 2015

Sanskrit (Honours)

Paper : H-4

Time : Three Hours **Full Marks : 40**

Questions are of value as indicated in the margin

1. Translate into Bengali or Hindi or English any one of the following - 4

(क) निसर्गदुबाधमवीधविक्लवा क्व भूपतीतां चरितं क्व जन्तवः।
तवानुभावोऽयमवेदि यन्मया निगूढतत्त्वं नयवर्त्म विद्विषाम्।।

(ख) वसूनि वाञ्छन्न वशी न मन्युना स्वधर्म इत्येव निवृत्तकारणः।
गुरूपदिष्टेन रिपौ सुतेऽपि वा निहन्ति दण्डेन स धर्मविप्लवम्।।

(ग) प्रलीनभूपालमपि स्थिरायति प्रशासदावारिधिमण्डलंभुवः।
स चिन्तयत्येव भियस्त्वदेष्यतीरहो दुरन्ता बलवद्विरोधिता।।

2. Explain fully in Sanskrit any one of the following - 6

(क) तथापि जिह्मः स भवज्जिगीषया तनोति शुभ्रं गुणसम्पदा यशः।
समुन्नयन्भूतिमनार्यसङ्गमाद् वरं विरोधोऽपि समं महात्मभिः।।

(ख) भवादृशेषु प्रमदाजनोदितं भवत्यधिक्षेप इवानुशासनम्।
तथापि वक्तुं व्यवसाययन्ति मां निरस्तनारीसमया दुराधयः।।

3. "हितं मनोहारि च दुर्लभं वचः" Who is its speaker? To whom was it spoken? Give a summary of the speech in Sanskrit according to your text. 10

OR

नारिकेलफलसम्मितं वचो भारवेः" Comment on the style of Bhāravi under the purview of the above statement.

4. Translate into Bengali or Hindi or English any one of the following - 4

(क) तस्य चातिविजिगीषुतया महासत्त्वतया च तृणमिव लघुवृत्ति स्त्रैणमाकलयतः प्रथमे वयसि वर्त्तमानस्यापि रूपवतोऽपि सन्तानार्थिभिरमात्यैरपेक्षितस्यापि सुरतसुखस्योपरि द्वेष इवासीत्।

(ख) इयं खड्गमण्डलोत्पलवनविभ्रमभ्रमरी लक्ष्मीः क्षीरसागरात् पारिजातपल्लवेभ्यो रागम् इन्दुशकलादेकान्तवक्रताम् उच्चैःश्रवसश्चञ्चलतां कालकूटान्मोहनशक्तिं मदिराया मदं कौस्तुभमणेर्नैष्ठुर्यम् इत्येतानि सहवासपरिचयवशाद्विरहविनोदचिह्नानि गृहीत्वैवोद्गता।

5. Explain fully in Sanskrit any one of the following - 6

(क) हरन्ति कं नोज्ज्वलदीपकोपमैर्नवैः पदार्थैरुपपादिताः कथाः।।
निरन्तरश्लेषघनाः सुजातयो महास्रजश्चम्पककुड्मलैरिव।।

(ख) महात्मनो यस्य सुदूरनिर्गताः कलङ्कमुक्तेन्दुकलामलत्विषः।
द्विषन्मनः प्राविविशुः कृतान्तरा गुणा नृसिंहस्य नखाङ्कुरा इव।।

6. Describe in your own Sanskrit the King Śudraka as depicted in the Kādambarī. 10

OR

Discuss fully - 'वाणोच्छिष्टं जगत् सर्वम्'